37666 ـ ویژگی‌های کسی که اجر افطار روزه‌دار با غذا دادن به او حاصل می‌شود

سوال

این را می‌دانیم که افطار روزه‌دار در ماه رمضان اجر بزرگی دارد، اما پرسش من این است:

منظور چه روزه‌داری است؟ آیا منظور کسی است که غذایی برای افطار خودش نمی‌یابد؟ یا منظور شخصِ در راه مانده است؟ یا هر کسی حتی اگر وضع مالی خوبی داشته باشد؟ سبب سؤال من این است که ما در آمریکا زندگی می‌کنیم و تقریبا همهٔ مهاجرین مسلمانی که این‌جا زندگی می‌کنند وضع مالی خوبی دارند و چنان‌که به نظر می‌آید همدیگر را به هدف مباهات و فخرفروشی در ماه رمضان دعوت می‌کنند (فلانی از فلانی مهمان‌نوازتر است و دستپخت فلانی بهتر است و...).

پاسخ مفصل

الحمدلله.

ثواب افطاری دادن به روزه‌دار همانطور که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرموده‌اند، بسیار است: «کسی که روزه‌داری را افطار دهد برایش مانند اجر او (یعنی اجر روزه‌دار) خواهد بود، جز آنکه از اجر روزه‌دار چیزی کم نمی‌شود» به روایت ترمذی (۷۰۸) و آلبانی در صحیح الترغیب والترهیب (۱۰۷۸) آن را صحیح دانسته است. سؤال شمارهٔ (12598) را ببینید.

این ثواب برای هر کسی که روزه‌داری را افطار دهد حاصل می‌شود و شرط نیست که روزه‌دار مورد نظر فقیر باشد، زیرا افطاری دادن از باب صدقه نیست بلکه از باب هدیه است و در هدیه شرط نیست که گیرندهٔ هدیه فقیر باشد، بلکه هدیه دادن به ثروتمند و فقیر، درست است.

اما دعوتی‌هایی که هدف از آن مباهات و فخرفروشی باشد نکوهیده است و صاحبش ثواب آن کار را از دست می‌دهد و خودش را از خیر بسیاری محروم می‌کند.

کسی که به این نوع مهمانی‌ها [که به قصد فخرفروشی برگزار می‌شود] دعوت می‌شود شایسته است که در آن حضور نیابد و شرکت نکند، بلکه باید از حضور در آن عذر بخواهد و سپس اگر توانست صاحب این نوع مهمانی‌ها را به روشی نیکو و نزدیک به پذیرش نصیحت کند، کار خوبی انجام داده و باید از سخن گفتن مستقیم خودداری کند بلکه در گزینش کلماتش لطف به خرج دهد و به شکل کلی سخن گوید بدون آنکه شخص خاصی را مورد خطاب قرار دهد.

چرا که نرمش در گزینش کلمات و روش نیکو و دور از کلمات تند، از اسبابِ پذیرش نصیحت است و مسلمان تلاش

می‌کند تا برادرش حق را بپذیرد و به آن عمل کند.

همانطور که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ چنین می‌کردند و گاه برخی از اصحاب ایشان کاری را انجام می‌دادند که ایشان انکارش می‌کردند اما این انکار را مستقیم به آنان گوشزد نمی‌کردند بلکه می‌فرمودند: چه شده که برخی چنین و چنان می‌کنند؟

و این روشی است که مصلحت مورد نظر توسط آن حاصل می‌شود.

والله تعالی اعلم.